

**ՆԱՅԱՍԱԿԱՆ ԿԱՆՐԱԳԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՆՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ԹԻՎ 2 ԴԱՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄԻ
Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Ը**

ԱՆՎԱՏԱԿԱՆ ԴԻՄՈՒՄԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼԻՈՒԹՅԱՆ ՆԱԲՅԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Քաղ. Երևան

10 հոկտեմբերի 2012թ.

Նայասարանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանի
թիվ 2 դատական կազմը՝

Նախագահությամբ՝ Վ. Պողոսյանի
Անդամակցությամբ՝ Կ. Բալայանի
Ֆ. Թոխյանի

Ուսումնասիրելով «Նանրապետություն» կուսակցության անհատական դիմումով գործը
քննության ընդունելու մասին հարցը,

Պ Ա Ր Զ Ե Յ.

Նամաձայն ՆՆ Սահմանադրության 101-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի՝
«Նանրապետություն» կուսակցությունը 20.09.2012թ. դիմել է ՆՆ սահմանադրական
դատարան՝ խնդրելով քննության առնել եւ որոշել «Սահմանադրական դատարանի
մասին» ՆՆ օրենքի 68-րդ հոդվածի 15-րդ մասի 2-րդ պարբերության՝ իրավակիրառական
պրակտիկայում դրան փոխարինված մեկնաբանությամբ հանդերձ, համապարասխանությունը
ՆՆ Սահմանադրության 1-ին եւ 101-րդ հոդվածների պահանջներին եւ / կամ ՆՆ դատական
օրենսգրքի 15-րդ հոդվածի 4-րդ մասի՝ այնքանով, որքանով չի նախատեսում ընդհանուր
իրավասության դատարանների կողմից դատական ակտ կայացնելիս ՆՆ
սահմանադրական դատարանի՝ որոշման պարճառաբանական մասում արտահայտված

իրավական դիրքորոշումների պարպադիր լինելու պայման՝ այդպիսով շրջանցելով Սահմանադրության նորմերի անմիջական գործողության սկզբունքը, համապարասխանությունը ՆՏ Սահմանադրության 1-ին, 3, 14.1, 18, 19 եւ 101-րդ հոդվածների պահանջներին:

Անհապական դիմումի նախնական ուսումնասիրության արդյունքներից պարզվեց, որ դիմումի քննության ընդունումը ենթակա է մերժման հետեւյալ պարճառաբանությամբ.

1. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68-րդ հոդվածի 15-րդ մասի 2-րդ պարբերության վերաբերյալ առկա է ՆՏ սահմանադրական դատարանի՝ 11.05.2007թ. ՍԴՈ-701 որոշումը: Այս հանգամանքը գործի քննությունը մերժելու՝ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 32-րդ հոդվածի 3-րդ կետով նախատեսված հիմք է: Այսպես՝ ՆՏ սահմանադրական դատարանն իր՝ 11.05.2007թ. ՍԴՈ-701 որոշմամբ իրավական դիրքորոշում է արտահայտել վիճարկվող իրավադրույթի վերաբերյալ առ այն, որ վիճարկվող դրույթի իրավական բովանդակությունն անհրաժեշտաբար բխում է Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի 3-րդ մասի, ինչպես նաեւ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68-րդ հոդվածի 15-րդ մասի 1-ին պարբերության դրույթներից, եւ որոշել, որ վիճարկվող իրավադրույթը համապարասխանում է ՆՏ Սահմանադրության պահանջներին՝ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում: Սահմանադրական դատարանն արձանագրել է նաեւ, որ՝ «Ինչ վերաբերում է նոր հանգամանքներով քաղաքացու իրավունքների դատական պաշտպանության հնարավորությանը, ապա այն առաջ է գալիս սահմանադրական դատարանի որոշմամբ իրավական ակտի կամ դրա որեւէ դրույթի իրավական ուժը կորցնելու, այսինքն՝ հետաձգման ժամկետը լրանալու պահից՝ օրենքով սահմանված կարգով»:

Վերոհիշյալ որոշման կայացումից հետո իրավակիրառական պրակտիկան զարգացել է որոշման մեջ արտահայտված իրավական դիրքորոշումներին հակառակ փրամաբանությամբ: Այդ խնդրին անդրադարձել է ՆՏ սահմանադրական դատարանն իր՝ 15.07.2011թ. ՍԴՈ-984 որոշմամբ, որով եւս մեկ անգամ վերահաստատել է ՍԴՈ-701 որոշմամբ արտահայտած իրավական դիրքորոշումները եւ արձանագրել է, որ իրավակիրառական պրակտիկայում առկա են դեպքեր, երբ ՆՏ Սահմանադրությանը հակասող ճանաչված նորմի կիրառմամբ ընդունված դատական ակտի վերանայման պահանջի առնչությամբ մերժվում է անգամ վերանայման վարույթ հարուցելու պահանջը, ի թիվս այլնի, այն պարճառաբանությամբ, որ ՆՏ սահմանադրական դատարանը փարաժամկետել է հակասահմանադրական նորմի ուժը կորցնելը, եւ բողոք բերող անձը

նման պայմաններում չի ապացուցել եւ հիմնավորել նոր հանգամանքի առկայությունը, իսկ եթե բողոք ներկայացվում է փարաժամկետման ավարտից հետո, ապա բողոքը վերադարձվում է այն պարճառաբանությամբ, որ բաց է թողնված բողոք բերելու համար սահմանված եռամսյա ժամկետը:

Դատական կազմը գտնում է, որ իրավակիրառական պրակտիկայում դեռեւս խնդիրն առկա է, սակայն այն պայմանավորված չէ վիճարկվող՝ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68-րդ հոդվածի 15-րդ մասի 2-րդ պարբերության դրույթով, քանի որ վերջինիս վերաբերյալ առկա է սահմանադրական դատարանի՝ հստակ ձեւակերպված իրավական դիրքորոշում:

2. ՆՏ դատական օրենսգրքի 15-րդ հոդվածի 4-րդ մասի առնչությամբ դատական կազմը գտնում է, որ դիմումին կից ներկայացված դատական ակտերի ուսումնասիրությունից պարզվում է, որ այն կիրառված չէ դիմողի նկատմամբ: Մինչդեռ անհատական դիմումին ներկայացվող պահանջներից մեկն էլ դիմողի նկատմամբ ընդհանուր իրավասության կամ մասնագիտացված դատարանի կողմից վիճարկվող դրույթի կիրառումն է: Այս հանգամանքը, ի թիվս այլնի, գործի քննության ընդունումը մերժելու՝ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 69-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված հիմք է:

ՆՏ սահմանադրական դատարանն իր՝ ՄԴԱՌ-21 որոշմամբ արտահայտել է իրավական դիրքորոշում առ այն, որ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 69-րդ հոդվածի 1-ին մասում նշված որեւէ պայմանի բացակայության դեպքում անհատական դիմում ներկայացրած ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձը սահմանադրական դատարան դիմելու համար իրավասու սուբյեկտ չի հանդիսանում:

Ելնելով վերոգրյալից եւ ղեկավարվելով «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 31, 32 եւ 69-րդ հոդվածների պահանջներով՝ ՆՏ սահմանադրական դատարանի թիվ 2 դատական կազմը

Ո Ր Ո Շ Ե Ց .

«Նանրապեղծություն» կուսակցության անհապրակաճ դիմումով գործի քննության ընդունումը մերժել:

Նախագահող՝

Անդամներ՝

10 հոկտեմբերի 2012 թվականի
ՍԴԴԿՈ/2-18